

SMERNICA 4: OBRAZOVANJE

Smernica 4 navodi obrazovne institucije i opisuje zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja i predstavlja krovni zakon kojim se uređuje materija predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja. Takođe opisuje i zakone o predškolskom vaspitanju i obrazovanju; zakon o osnovnom obrazovanju i vaspitanju; zakon o srednjem obrazovanju i vaspitanju; zakon o obrazovanju odraslih; zakon o udžbenicima; zakon o visokom obrazovanju; i zakon o sprečavanju diskriminacije osoba sa invaliditetom u okviru inkluzivnog obrazovanja.

Ova smernica je izrađena za potrebe osoba sa invaliditetom i njihovih porodica i prijatelja kroz publikovanje na veb portal i aplikacija za mobilne telefone **INVALIDNOST INFO**.

Sadržaj ove smernice ne odražava nužno i stav **COD Kosovo**, već daje samo pregled postojećih informacija.

OPŠTE INFORMACIJE O PRAVIMA NA OBRAZOVANJE ZA OSOBE SA INVALIDITETOM:

Zakon o osnovama obrazovanja i vaspitanja propisuje da se deci obezbeđuje pravo na obrazovanje i vaspitanje pod jednakim uslovima uz uvažavanje ličnosti, svestrani razvoj deteta, zaštitu od diskriminacije i prava deteta i uvodi inkluzivno obrazovanje dece sa invaliditetom. Zakon o osnovama sistema obrazovanja uveo je mere i instrumente podrške za realizaciju inkluzivnih principa i ciljeva obrazovanja, olakšavajući njihovo sprovođenje u praksi i obavezujući zaposlene u obrazovanju da ih sprovede. (Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja možete pogledati ovde: http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2015/09/ZOSOV_Sl_gl_88_17.pdf)

Inkluzivno Obrazovanje (IO) definicija:

Inkluzivno obrazovanje je proces delovanja i odgovaranja na različite obrazovne potrebe svih učenika i učenica, kroz povećavanje učešća u učenju, kulturi i zajednici, i smanjivanje isključenosti iz obrazovanja. IO se odnosi na škole, centre za učenje i obrazovne sisteme koji su otvoreni za SVU decu. Da bi se to desilo, nastavnici, škole i sistemi treba da se promene, tako da mogu bolje da prilagode raznolikost potreba koje učenici imaju i da im omoguće da budu uključeni u sve aspekte školskog života. To takođe znači smanjenje ili uklanjanja prepreka unutar i oko škole koje sprečavaju učenje.

(Brošura inkluzivno obrazovanje -najčešća pitanja i odgovori-mozete pogledati ovde: https://www.mdri-s.org/wp-content/uploads/2013/03/brosura_inkluzivno_obrazovanje.pdf).

OPŠTI PRINCIPI

Opšti principi obrazovanja i vaspitanja posebnu pažnju posvećuju mogućnosti da deca, učenici i odrasli sa smetnjama u razvoju, invaliditetom i iz osetljivih grupa, bez obzira na sopstvene materijalne uslove imaju pristup svim nivoima obrazovanja i vaspitanja u ustanovama, a lica smeštena u ustanove socijalne zaštite, deca, učenici i odrasli sa zdravstvenim problemima ostvaruju pravo na obrazovanje za vreme smeštaja u ustanovi i tokom bolničkog i kućnog lečenja. (*Zakon o osnovama obrazovanja i vaspitanja- Opšti principi obrazovanja Član7*).

U posebnim smernicama tim portala Invalidnost INFO je pokušao da vam da sledeće informacije:

1. Smernica 4.1 - Predškolsko vaspitanje i obrazovanje;
2. Smernica 4.2 – Osnovno obrazovanje i vaspitanje;
3. Smernica 4.3 - Srednje obrazovanje i vaspitanje;
4. Smernica 4.4 - Škole za decu sa smetnjama u razvoju i invaliditetom (Specijalne škole);
5. Smernica 4.5 - Individualni Obrazovni Plan - IOP;
6. Smernica 4.6 - Interresorna komisija - IRK i njena uloga;
7. Smernica 4.7 - Visoko obrazovanje.

U odeljku adresar možete pronaći sledeće kontakt informacije koje su važne za obrazovanje, i to:

1. Adresar preškolskeoih ustanova;
2. Adresar ustanove osnovnih škola;
3. Adresar ustanove srednjih škola;
4. Adresar fakulteta;
5. Adresar specijalnih škola;